

Zigenare.

Vi barn tyckte det var intressant och roligt när det kom zigenare förbi och särskilt när de slog läger, vilket de brukade göra vid ingången till Torlarps Fure. Äldre personer voro däremot av annan åsikt och ville helst slippa att komma i kontakt med dem. På grund av att de ej utförde något arbete, fick de klara sitt uppehålle med bl.a. att spela och sjunga för folk och spå dem i handen, lurendrejeri och att tigga.

En dag hjälpte jag Granats fru, vilka voro våra närmaste grannar, att luka i grönsakerna. Då stannar där en zigenarvagn utanför på vägen och in till oss kommer en färggrant klädd kvinna, översållad med halsband och ringar av olika slag. Med sig har hon en 10-årig pojke. Hon berättade, att hon från vägen sett deras stora hönsgård och därför ville hon gratis ha en gammal höna vilken de skulle ha till att koka soppa på. På detta fick hon emellertid ett bestämt avslag. Hon vidhåller dock sitt önskemål, men när detta ej hjälper börjar hon att bli hotfull och påpekar, att hus lätt kan brinna om nätterna när folk ligger och sover.

På landsbygden har man mycket stor respekt för brand, och en eldsvåda för den som har gröda och djur i sina hus, kan det bli en katastrof.

Vid dessa tongångar fick fru Granat ge vika och hon lovade henne en höna. Zigenarkvinnan sade, att hon ej ville ställa till besvär, så om hon fick utpekad vilken höna de fick så skulle de själva fånga in den.

Vi gick till hönsgården och fru Granat visade dem en svart höna som hon visste var av äldre årgång och värpte dåligt. Pojken släpptes in i hönsgården och rusar rätt in i flocken och griper en stor ljusfärgad höna. Fru Granat ropar förtvivlat: inte den, inte den, för Guds skull släpp den, den är en av mina bästa hönor. Pojken lyssnar ej på henne utan vrider blixtnabbt av huvudet på hönan så att blodet sprutar omkring honom.

Fru Granat hade nämligen köpt 5 rasrena höns med dito tupp, som hon skulle ha till avel och byta ut sin blandras med. Det hade nämligen kommit ut en ny hönsras från England som hette Sussex och som blivit mycket uppskattad. Äggproduktionen var ej så hög som hos vit Leghorn, men till att steka och koka överträffades de raser som då fanns. Det var en av dessa fem som pojken vred nacken av.

Det syntes klart och tydligt att det ej var första gången som pojken avlivade en höna. Det var en noga inövad och listigt uträknad handling, som dessa två utförde. När kvinnan ej fick ja på sin begäran kom hotet om brand på natten. När sedan pojken själv skulle fånga hönan skulle det se ut som ett misstag, men genom att snabbt vrida av huvudet var det för sent att rätta till misstaget.

Som framgår av vad jag här skrivit, så är självbetjäning ingen ny ide. På detta område kan man säga att zigenarna var långt före sin tid. Många äro nu för tiden trakterade av denna affärsmetod, men jag kan försäkra, att fru Granat ej tillhörde denna grupp.

Erik Dahlman 1992